

Ročník VIII.

Číslo 10 / říjen 2022

Zdarma

Hranický zpravodaj

- NA HRANICKU SE
CHYSTAJÍ VELKÉ
DOPRAVNÍ STAVBY
- MĚSTO ZDOKONALUJE
KAMEROVÝ SYSTÉM
- KAM S DĚTMI BĚHEM
PODZIMNÍCH PRÁZDNIN
- PODZIMNÍ FARMÁŘSKÉ
TRHY S PROGRAMEM

„Věže kostelů a hradů jsou vztyčené ukazovárky minulosti.“ Zdeňka Ortová

Při Dnech evropského dědictví v Hranicích se konala také komentovaná prohlídka Kostelíčka, která měla připomenout 530 let existence této dominanty Hranic. Zájemce provádl hranický historik Jiří Nebeský. Více fotografií uvnitř listu. Foto: Jiří Necid

Svoboda a demokracie v ohrožení

První zářijovou sobotu přišlo na Václavské náměstí asi 70 tisíc lidí demonstrovat proti vládě. Řečníci obvinili vládu z vysokých cen, provolávali nezávislost na Evropě a podporu Putinovi.

Zvažme, kam nás různí ambiciózní rádoby politici a politicky tlačí, aby na chvíli získali přízeň voličů, než ji pro svoji neschopnost opět ztratí.

V Evropě jsou zatím zjednodušené pouze dvě uskupení, která nás ovlivňují, a to společenství států EU a Rusko. Postoj, že budeme

soběstační a nezávislí, je pouhou politickou iluzí. Můžeme si však vybrat. Starost o prosté lidi v porovnání s Evropou není v Rusku žádná. Viděl jsem úroveň nemocnic, vesnic a mizerného života, který tam žijí.

Rusko je nesmírně bohatá země na všechny strategické suroviny. Kdyby po ukončení 2. světové války využilo prodej surovin k prospěchu a rozvoji své země, muselo by předstihnout i Švýcarsko. Nestalo se. Lidé tam žijí uboze a zhruba tisícovka oligarchů vlastní 90 % národního bohatství. Pokud si někdo

myslí, že s Putinem přijde blahobyt, je k politování.

Za to, co se dnes děje, nemůže premiér Fiala. Evropské plánování podcenilo svoji energetickou bezpečnost a vrhlo se bez záchranné vesty do ekologických změn. Odstavilo uhelné i jaderné zdroje. Za tuto pošetilst, důvěru k Rusku i nekvalifikovanost plánovačů v Bruselu zaplatíme.

Ukrajina bojuje za to, aby Rusko respektovalo suverenitu ostatních zemí. Putin hovoří o denacifikaci Ukrajiny, přitom vládne jako car

a světu vyhrožuje jadernými zbraněmi. Znaky nacismu teď naplňuje Rusko.

Pokud budeme podléhat iluzi jednoduchých řešení, která nám servírují různí demagogové, zpronevěřujeme se odkazu T. G. Masaryka a jsme na nejlepší cestě ztratit svobodu i život v demokracii a stát se gubernií ruského impéria.

Jiří Kudláček
starosta města

Plné znění zamyšlení je zveřejněno na www.mesto-hranice.cz

zaujalo nás

Dřevěné suvenýry slaví čtvrt století

Turistické známky oslavily v září letošního roku 25 let existence na českém trhu.

Jedny z nejoblíbenějších suvenýrů zahájily svou tradici v roce 1997. Jedná se o kulaté plakety z lipového dřeva, do kterých jsou vypalovány obrázky různých atrakcí. Jejich sbírání symbolizuje jakési potvrzení o dosažení turisticky zajímavých míst, jako jsou například pamětihodnosti, jeskyně, hory, hrady nebo technické památky.

První vyraženou známkou byl vysílač na Pradědu, ale svou známku má samozřejmě i město

Nabídka místních dřevěných známek.
Foto: Kateřina Macháňová

Hranice. V nabídce najdete budo-
vu Staré radnice, Hranickou propast i lázně Teplice nad Bečvou. Za dobu své existence vzniklo přes 20 milionů kusů a téměř 5 800 druhů. (km)

náš tip

Plátěné tašky jsou opět k dostání v infocentru

Plátěné tašky s motivem Hranické propasti měly u turistů a obyvatel města velký úspěch.

Doplnili jsme tedy zásoby a ti z vás, na které se nedostalo, si nyní mohou pořídit tašky v nové barvě. Stejně tak můžete obdarovat i své přátele v zahraničí, protože tentokrát máme na skladě i tašky s anglickými popisky. Zakoupit je můžete v Turistickém informačním centru na hranickém zámku i v Infocentru Hranická propast. Upozorňujeme, že kolekce je limitovaná. (km)

Tašku si můžete zakoupit v černé nebo přírodní variantě. V češtině i v angličtině. Foto: Kateřina Macháňová

z muzejních sbírek

Největší obraz v muzejních sbírkách je dlouhý tři metry

Hranické muzeum má ve svých sbírkách také obrazy. Největší obraz měří 1,8 x 3 metry a je na něm vyobrazen Kosteliček od akademického malíře Aloise Hrdličky.

Monumentální obraz pochází z roku 1933. Jsou na něm kromě Kostelička vyobrazena také boží muka, která zde už dnes nestojí. Obraz je vzácný i tím, že zachycuje pouť a průvod lidí odcházející z Kosteličku.

V letošním roce si připomínáme 160 let od narození akademického malíře Aloise Hrdličky (1862–1940). Narodil se v Hranicích, navštěvoval zde gymnázium a poté odešel na doporučení

pedagoga Jana Pinkavy do Vídně, kde studoval na Všeobecné kreslířské škole. Z materiálních důvodů však musel studia nechat a vídeňskou akademii se mu podařilo dokončit až roku 1900. Téhož roku odjel s manželkou Marií do USA, kde se usadili v New Yorku. Alois Hrdlička se tu živil malbou dekorací pro divadla a portrétováním i krajinomalbou.

Svá díla úspěšně vystavoval a zvláštní pozornost na sebe upoutal velkým obrazem s názvem Washington v bitvě u Monmouthu na výstavě v Torthawnu ve státě Oregon. Manželé se nakonec po 22 letech života v Americe rozhodli roku 1922 vrátit zpět do Hranic a zakoupili dům v Trávnícké ulici. Hrdlička v rodném městě maloval krajinné i žánrové obrazy s hranic-

Monumentální obraz Kostelička namaloval Alois Hrdlička v roce 1933.
Foto: Jiří Necid

kými a beskydskými motivy a věnoval se také portrétům.

Dodnes jsou ve sbírkách hranického muzea a galerie jeho krajinomalby, autoportrét a pravděpodobný portrét jeho

otce, který je cenný zejména pro rozšířování tajemství malířova narození. Alois Hrdlička zemřel v roce 1940 a je společně s manželkou pochován na městském hřbitově v Hranicích. (red)

Město rozšiřuje třídění textilu

Třídění textilu je nyní v Hranicích pohodlnější a nabízí i odměnu za třídění. Ve spolupráci s firmou TextilEco a. s. byla ve městě provedena výměna starých kontejnerů na textil a také se zvýšil jejich počet.

Nově je v ulicích města umístěno celkem 12 kontejnerů a nové kontejnery navíc umožňují zvlášť odevzdávat věci, které jsou ještě kvalitní a byla by škoda je jen tak hodit do odpadu. Lidé mají nyní možnost vyměnit ty nejhezčí kousky, které je jim líto vyhodit do sběrných kontejnerů, za eko-kredity. Tyto kredity, získané za zaslané věci, se pak uplatňují na e-shopu společnos-

ti Genesis a zajišťují zákazníkovi možnost nákupu jiného aktuálně potřebného šatstva nebo knih.

Eko-výzva totiž neznamená jen sociální řešení pro lidi, kteří si nemohou dovolit drahé kousky, ale také nabízí možnost změnit šatník bez zbytečně vysokých nákladů pro všechny.

Textil a obuv třídíme v Hranicích již od roku 2011, kdy bylo v ulicích města umístěno celkem 5 kontejnerů. Nyní je kontejnerů dvanáct a jsou umístěny v ulicích Tyršova (u sokolovny – 2), Zbořovská (u gymnázia), Hromůvka 1521 (u tříděných složek), Pod Lipami 1231 (naproti obchodu), Cementářské sídliště 1298 (před Ekoltesem), Nová 1820 (před školou), Nádražní 1285, Struhlovsko 1795 (před ZŠ), tř. 1. máje za prodejnou Albert – 2) a v Drahotu-

Počet kontejnerů na textil se zvýšil.
Foto Petr Bakovský

ších v ulici Lipnická (u prodejny COOP). Umístění kontejnerů naleznete také například na webu <https://textil-eco.cz/vyhledat-kontejner>. (bak)

Volby jsou za námi, co bude dál

V době uzávěrky tohoto čísla ještě nebyly známy výsledky komunálních voleb.

Nyní již víme, jak dopadly, a hranické výsledky můžete nalézt například na webu města (www.mesto-hranice.cz) nebo na stránkách www.volby.cz, kde zjistíte výsledky všech obcí v České republice.

Následovat bude ustavující nebolí první zasedání nově zvoleného zastupitelstva, které svolává

dosavadní starosta. Termín zasedání se určuje tak, aby se konalo do 15 dnů ode dne uplynutí lhůty podání návrhu soudu na neplatnost voleb nebo neplatnost hlasování. V případě podání návrhu na neplatnost voleb nebo neplatnost hlasování se svolává zastupitelstvo do 15 dnů od právní moci posledního rozhodnutí soudu, a to za předpokladu, že žádnému návrhu nebylo vyhověno.

Zastupitelé poté ze svého středu volí nové vedení města – starostu, místostarosty a radní.

Vzhledem k tomu, že hranické zastupitelstvo má 23 členů, je ke zvolení potřebné získat 12 hlasů. Do zvolení nového starosty nebo místostarostů předsedá prvnímu zasedání většinou dosavadní starosta nebo nejstarší člen nově zvoleného zastupitelstva. Po zvolení starosty a místostarostů se volí další členové obecní rady. Rada města Hranice je sedmičlenná, jejími členy jsou starosta a oba místostarostové, zastupitelé tedy mezi sebou vybírají zbývající čtyři členy. (bak)

Hranice zdokonalují kamerový systém

Město Hranice ve spolupráci s Městskou policií Hranice bylo úspěšné v získání dotace na projekt pořízení dvou kamer městského kamerového dohlížecího systému a jedné mobilní kamery.

Jedna z nových kamer nahradila zastaralou techniku, druhá početně posílila celý systém. Projekt „Hranice – kamerový systém“ stál 220 tisíc korun a je spolufinancován z příspěvku Olomouckého kraje. Ten přispěl téměř 150 tisíci korun, zbylých 72 tisíc korun uhradilo město Hranice.

Záběry kamer pomáhají městským policistům udržovat pořádek ve městě.
Foto: Petr Bakovský

Dvě kamery budou umístěny na panelovém domě na tř. 1. máje v Hranicích a v Drahotuších na náměstí. Nová solární mobilní kamera se vyznačuje velmi jednoduchou montáží a demontáží, kterou zvládnou strážníci během krátké doby. Mobilní kamera ar-

chivuje záznam na místech, kde dochází k vyššímu nápadu trestné či závažnějších přestupkových činů. S jejím umístěním se počítá do míst, kde se konají různé akce s vyšším pohybem osob, například sportovní, kulturní a společenské akce. (bak)

z deníku strážníka

„A když není olej, tak se olej doleje,“ praví známé úsloví. Jen by ten olej neměl téct tam, kam nemá, to pak často zle je.

Zvlášť když se to odehraje přímo uprostřed města, jako se to stalo minulý měsíc na třídě 1. máje. Městští policisté dostali avízo, že na parkovišti poblíž Caffetteria Ducati stojí již dva dny modrý Peugeot, ze kterého cosi teče. Policisté zjistili, že modrý „pežotek“ skutečně „maže“ plochu pod sebou, nikoliv motor pod kapotou. A to docela výrazně, dva litry oleje... na tom by se dalo nasmažit řízků. Policisté proto přivolali hasiče, aby si s tímto nadělením poradili. Problém pak spolu s Policií ČR řešili s majitelkou vozu. Tento způsob olejování vozovky tak majitelce způsobil nemalé komplikace a rozhodně ho nemůžeme doporučit jako příklad hodný následování. (bak)

Foto: z archivu Městské policie

Nabízíme kompostéry

Město Hranice má pro své občany stále k dispozici volné kompostéry ke zpracování biologického odpadu z domácnosti a zbytků zelené ze zahrad. O kompostéry mohou požádat občané, kteří jsou vlastníky či nájemci zahrad a zahrádek v Hranicích a místních částech. Žádat mohou i ti, kteří měli kompostér od města k dispozici z dřívějších výzev. Na nákup kompostérů jsme získali dotaci z operačního programu Životní prostředí.

Občané tyto kompostéry bezplatně získají k užívání na základě smlouvy o výpůjčce. Ta je k dispozici na Městském úřadě Hranice na zámku, kancelář č. 316, nebo ji získáte e-mailem: petra.oravova@mesto-hranice.cz, pavel.slovak@mesto-hranice.cz. (bak)

MŠ Sluníčko se chlubí novým hřištěm

Nové dětské hřiště vyrostlo v průběhu prázdnin v areálu mateřské školy Sluníčko v ulici Plynárenská a nyní bylo slavnostně předáno do užívání dětem.

O prázdninách byly odstraněny původní zpevněné plochy, odmontovány stávající staré hrací prvky a odstraněna terasa se zábradlím, která navazuje na budovu školky.

V areálu školky jsou teď umístěny nové hrací prvky, vybudován nový chodník a hřiště s probarveným polyuretanovým povrchem.

Celkem je zde rozmístěno deset hracích prvků, pět laviček a dřevěný altán s posezením. V místě zrušené terasy je podél budovy zřízen okapový chodník a v místě stávajícího vstupu do budovy bylo vybudováno schodiště se zábradlím. Celá úprava vyšla město přibližně na 5 milionů korun.

(bak)

Děti z MŠ Sluníčko se mohou radovat z nového hřiště. Foto: Petr Bakovský

Vlastníci kulturních památek mohou žádat o podporu

Žádost o státní finanční podporu z Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón pro rok 2023 si mohou do 20. října 2022 podat vlastníci objektů se statutem Kulturní památky ČR v Městské památkové zóně Hranice, kteří zamýšlí v roce 2023 provádět jejich obnovu.

Podrobnější informace naleznete na stránkách Ministerstva kultury: <https://www.mkcr.cz/program-regenerace-mestських-pamatkovych-rezervaci-a-mestських-pamatkovych-zon-282.html>.

Vlastníci budou potřebovat zejména zpracovanou projektovou dokumentaci (pokud to stavební úpravy vyžadují), položkový rozpočet, vyplněný anketní dotazník a závazné stanovisko státní památkové péče i povolení stavebního úřadu. Vzhledem k tomu, že budou akceptovány pouze úplně vyplněné formuláře dotazníku ve formě a úpravě předepsané Ministerstvem kultury, je třeba, aby si žadatelé o dotaci vyzvedli formulář na MěÚ Hranice, Odboru školství, kultury a tělovýchovy, případně si jej stáhli na webu Ministerstva kultury nebo města Hranice.

(bak)

Hraničtí asistenti prevence kriminality se osvědčují

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Hraničtí asistenti prevence kriminality se v Hranicích osvědčují jak v terénu, tak i v prezentaci na veřejnosti. U Městské policie Hranice působili čtyři asistenti prevence kriminality již od roku 2016. Původně byly jejich mzdy hrazeny z dotace Úřadu práce a od roku 2018 jsou hrazeny z dotací Ministerstva vnitra České republiky. Konkrétně je tento projekt spolufinancován v rámci Programu

prevence kriminality na místní úrovni 2022.

Počet asistentů sice klesl na dva, ale město chce i nadále v tomto projektu pokračovat a využívat jejich zkušeností. Hraničtí asistenti prevence kriminality například vypomáhají na přechodech pro chodce, při kontrolách ubytoven pro sociálně slabší skupiny, kontrolách dětských hřišť, problémových lokalit či míst, kde se vyskytují bezdomovci. V době koronavirové krize působili i na kontrolním stanovišti při vstupu do hranické nemocnice.

(bak)

Uskutečnilo se odložené setkání s jubilanty

Téměř stovka jubilantů se setkala s představiteli města. Foto: Petr Bakovský

Pravidelné setkání vedení města s jubilanty, kteří dosáhli sedmdesáti let, se konalo v pondělí 5. září v Koncertním sále MKZ v Zámecké ulici. Tentokrát byli pozváni občané narození v roce 1950, protože v uplynulých dvou letech předkvalifikoval organizaci této akce Covid.

Do koncertního sálu dorazila téměř stovka jubilantů, kteří obdrželi blahopřání a také dár-

kový balíček. Starosta města Jiří Kudláček a místostarostové PhDr. Vladimír Juračka a Bc. Daniel Vitonský s účastníky probírali plány města do budoucna, provedené akce i problémy, které Hranice tíží. V září se uskutečnilo ještě setkání s jubilanty, kteří sedmdesátku oslavili loni, a připravujeme i setkání s těmi, kdo toto významné jubileum oslavili nebo oslaví letos.

(bak)

Kříž v Drahotuších prošel opravou

Město Hranice bylo úspěšné v žádosti na projekt restaurování kříže v Zahradní ulici v Drahotuších. Jedná se o litinový kříž na kamenném podstavci. Oprava bude stát 150 tisíc korun. Projekt „Re-

staurování kříže v Zahradní ulici v Drahotuších“ je spolufinancován z příspěvku Olomouckého kraje. Ten poskytl dotaci 30 tisíc korun, zbytek hradí město Hranice.

Zásah směřoval především k odbornému očištění povrchu kamene od nečistot a obnovení jeho paropropustnosti. Teprve potom byl povrch restaurován.

(bak)

Kříž před opravou a podstavec v průběhu oprav. Foto: Barbora Bláhová

Zemřel PhDr. Radovan Langer

*V noci z 13. na 14. září zemřel ve věku 65 let významný hranický umělec, dlouholetý ředitel Gymnázia Hranice a zastupitel města Hranic PhDr. Radovan Langer (*1. 4. 1957 + 13. září 2022).*

Radovan Langer se narodil v Olomouci, kde také studoval na Katedře výtvarné teorie a výchovy Filozofické fakulty UP Olomouc. Poté nastoupil jako učitel výtvarné výchovy na ZŠ Šromotovo v Hranicích.

V roce 1984 se do Hranic přestěhoval a naše město se mu stalo trvalým domovem. Zde se také oženil a založil rodinu. V roce 1988 nastoupil jako učitel výtvarné výchovy na Gymnázium Hranice, kde se v roce 1993 stal ředitelem a v této funkci vytrval až do roku 2020, kdy odešel do důchodu.

V roce 1990 byl jedním z iniciátorů spolupráce města Hranic s Voorburgem v Nizozemí,

o deset let později získal čestné občanství tohoto města. V letech 2006 až 2010 a poté od roku 2018 až dosud byl zastupitelem města Hranic.

Jeho celoživotním osudem bylo ale výtvarné umění. Ve své volné tvorbě se věnoval malbě a kresbě, v posledních deseti letech i volné sochařské práci v kovu a ve dřevě. Společně s dalšími hranickými výtvarníky založil Volné sdružení hranických výtvarníků. Působil jako kurátor výstav v ČR i zahraničí a byl také významným výtvarným teoretikem a zakladatelem směru zvaného kloplopismus.

Radovan Langer byl dlouholetým členem Unie výtvarných

umělců Olomoucka a členem Spolku pro současné abstraktní umění v rakouském Linci. Od roku 1981 uspořádal více než 30 samostatných výstav v České republice a zahraničí, od roku 1976 obeslal více než 120 kolektivních výstav u nás, v mnoha zemích Evropské unie i zámoří (Kanada, USA / Kalifornie).

Do posledních chvil tvořil a vystavoval. V první polovině letošního roku ve spolupráci s Městskými kulturními zařízeními Hranice uspořádal výstavu s názvem NENÍ / JE, která byla k vidění ve výstavní síni Stará radnice. Zde vystavoval zejména práce vzniklé během posledních deseti let, obrazy (olejmalby a akryly), kresby, fotoprinty a dřevěné či kovové objekty. Na začátku července pak uspořádal již sedmý ročník mezinárodního výtvarného sympozia Hraniceum.

S odchodem Radovana Langer ztrácíme významného a ob-

líbeného hranického umělce, který svůj život nevěnoval pouze vlastní tvorbě, ale zapojoval se i do organizací výstav a sympozií, podněcoval k tvorbě své kolegy výtvarníky, ale také se aktivně účastnil veřejného života.

Čest jeho památce.

Na Hranicku se připravují velké dopravní stavby

Palačovská spojka má pro Hranice mimořádnou důležitost, protože odvede tranzitní dopravu, která směřuje přes Hranice po silnici I/35 na Valašské Meziříčí a Slovensko. Foto: Petr Bakovský

Jak na silnici, tak i na železnici se chystají důležité stavby, které se významně dotýkají i Hranic. V silniční dopravě je před zahájením na řadě dlouho očekávaná Palačovská spojka – tedy spojnice mezi silnicemi I/35 u Lešné poblíž Valašského Meziříčí a D48 u Palačova. A v železniční dopravě stát intenzivně připravuje vysokorychlostní trať Praha – Brno – Ostrava/Břeclav, konkrétně úsek Prosenice – Ostrava. S touto akcí přímo souvisí i radikální úprava hlavního hranického nádraží.

Ohledně Palačovské spojky již bylo napsáno mnohé a termín její výstavby se v minulosti mnohokrát posouval do neurčita. Tentokrát to ale skutečně vypadá, že zahájení stavby je opravdu za dveřmi. Podle informačních materiálů Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) by stavba měla začít ještě letos a skončit v roce 2025. Již bylo vypísáno výběrové řízení na zhotovitele stavby a od listopadu 2021 probíhá stavební řízení na 34 stavebních objektů, a to včetně hlavní trasy, mostů, vodohospodářských objektů či protihlukových stěn. Letos má být stavba zahájena a její dokončení je plánováno na rok 2025.

Stavba I/35 Lešná – Palačov je součástí výstavby dopravního připojení valašského regionu kapacitními komunikacemi na páteřní dálniční tah D1 Praha – Brno – Ostrava. Na trase stávající I/35 je také veden evropský silniční tah E 442 od hranic SR (Makov) – Valašské Meziříčí – Hranice – Olomouc – Hradec Králové – Liberec – Děčín. Záměrem této stavby je převedení evropského silničního tahu, který je využíván zejména pro tranzitní dopravu, ze stávající trasy I/35, vedoucí přes Hranice a Teplice nad Bečvou, na kapacitní čtyřpruhovou silnici I/35 v nové trase s napojením na D48 u Palačova.

Součástí stavby I/35 Lešná – Palačov je také rekonstrukce stávající

silnice I/48 Bělátná – Český Těšín, respektive úsek Dub – Palačov.

Podle informačního letáku Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) je zcela dokončena majetkoprávní příprava a v červenci 2022 bylo vykoupeno všech 273 listů vlastnictví. Také příprava potřebné dokumentace proběhla úspěšně. V roce 2019 získalo ŘSD souhlasné stanovisko EIA. Z jeho závěrů

vyplývá, že stavba nepoškodí životní prostředí. Byla však požadována změna územního rozhodnutí, proto byla následně vypracována dokumentace zahrnující změny mostních objektů, retenčních nádrží a dalších staveb. Změnu územního rozhodnutí vydal Krajský úřad Olomouckého kraje v prosinci 2020.

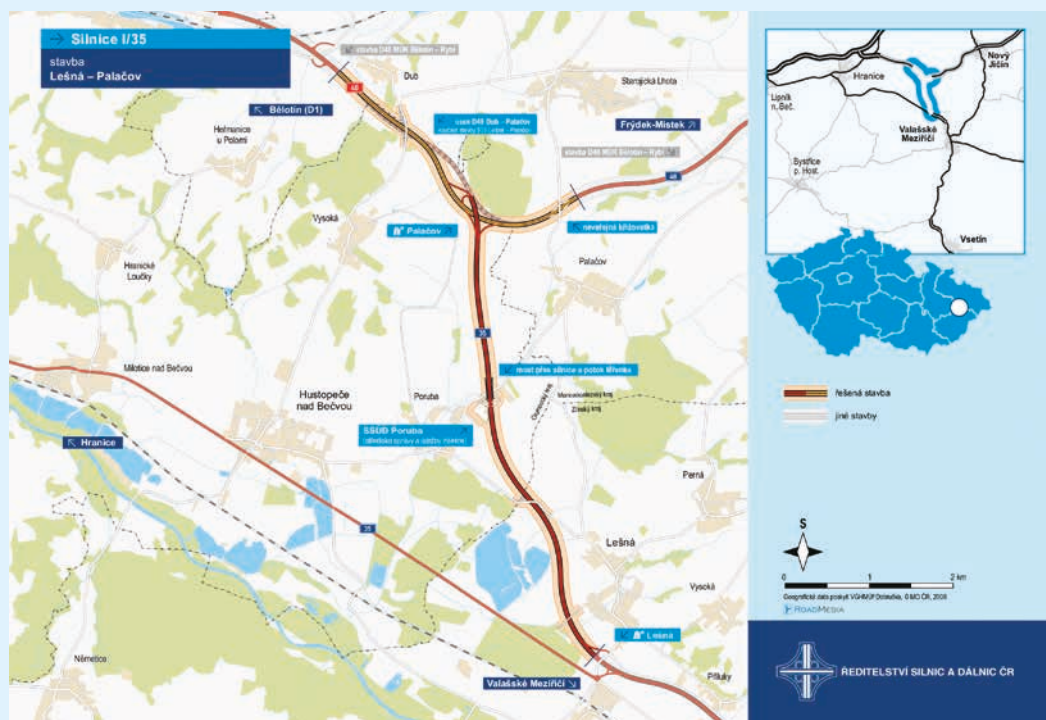
V říjnu 2021 bylo vypísáno výběrové řízení na přípravu území, což zahrnuje například provedení skryvek ornice, kácení stromů, keřů a lesních porostů v celém obvodu budoucí stavby. Koncem listopadu loňského roku zahájil Krajský úřad Olomouckého kraje stavební řízení na 34 stavebních objektů, a to včetně hlavní trasy, mostů, vodohospodářských objektů či protihlukových stěn. V lednu došlo k vydání první části

stavebního povolení, které se týkalo silnice I/35, v březnu bylo vydáno i stavební povolení na část, týkající se D48. Obě stavební povolení jsou pravomocná. Již loni bylo zahájeno výběrové řízení na zhotovitele stavby. Jako základní termín pro podání nabídek bylo stanoveno datum 16. 2. 2022. Kvůli dodatečným dotazům uchazečů byl ale termín prodloužen, a to až do září 2022 (v době uzávěrky tohoto čísla). V březnu ale již byly zahájeny přípravné práce, jako je skryvka ornice, kácení dřevin a záchranný archeologický průzkum.

Samotná stavba sestává ze dvou částí – novostavby silnice I/35 Lešná – Palačov, která měří zhruba 5 kilometrů. Na tuto část má navázat rekonstrukce silnice D48 Dub – Palačov. Součástí stavby jsou i mosty, protihlukové stěny, úpravy okolních dotčených komunikací, přeložky a úpravy inženýrských sítí a jedna mimoúrovňová křižovatka (MÚK) silnic R48 a I/35 – MÚK Palačov. Předpokládaná cena akce je podle ŘSD 2,2 miliardy korun (bez DPH). Na trase je celkem 11 mostů, je naplánováno i šest protihlukových stěn o celkové délce 2 384 metrů a budou prováděny i rozsáhlé zemní práce. Pro představu – výkopy budou znamenat přemístění 809 000 m³ zeminy, násypy 843 000 m³ zeminy.

Jak bude stavba vypadat, můžete zjistit na vizualizaci Ředitelství silnic a dálnic na webu města www.mesto-hranice.cz.

S využitím materiálů Ředitelství silnic a dálnic Petr Bakovský

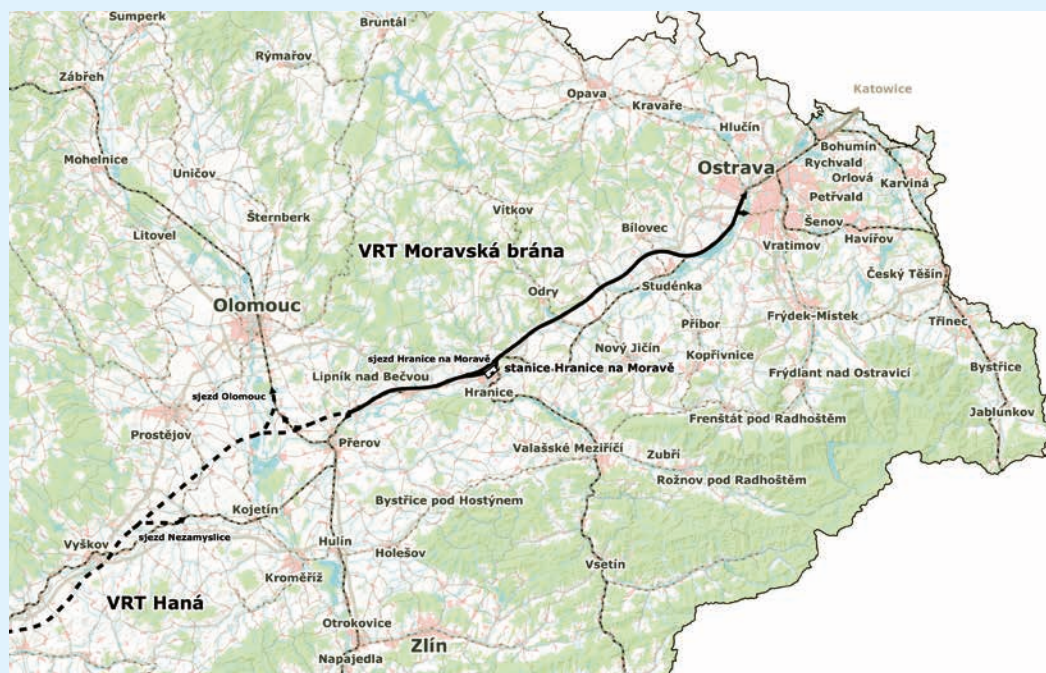
Trasa Palačovské spojky na mapě Ředitelství silnic a dálnic. Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic

Připravuje se vysokorychlostní železnice

V letošním roce se velmi intenzivně rozběhla příprava stavby vysokorychlostní železnice Praha – Brno – Ostrava. Připravovaná vysokorychlostní trať se v budoucnu pravděpodobně stane nejvytíženější v Česku. Spojí totiž tři největší města v zemi. Vysokorychlostní vlaky na této trati ale obslouží také Jihlavu, Olomouc a další regionální centra.

Nová vysokorychlostní železnice mezi Prahou a Brnem přiláká podle dopravního modelu až 60 tisíc cestujících denně. Atraktivní bude především jízdní doba mezi těmito městy, která se ze současných skoro tří hodin zkrátí na zhruba 50 minut. Nezanedbatelnou časovou úsporu zaznamenají po dokončení VRT i cestující na trase Ostrava – Praha. Ve vlaku by totiž měli strávit kolem hodiny a půl.

Na trati budou kromě nejrychlejších expresů s rychlostí 320 km/h jezdit také další železniční spoje. Ty obslouží menší města po trase, což umožní kolejová propojení vysokorychlostní a stávající železnice. Rychlé spojení a výrazné zkrácení jízdních dob tak získají i obyvatelé Havlíčkova Brodu, Žďáru nad Sázavou nebo Hranic. VRT Praha – Brno – Ostrava/Břeclav vytvoří základ sítě vysokorychlostních železnic ve střední Evropě. Trať totiž využijí i spoje do Budapešti nebo Varšavy.

Mapa vysokorychlostní trati na Severní Moravě. Vizualizace: Správa železnic

Vysokorychlostní trať ale neznamena pouze výhody. Nevyhnutelně se dotkne území, kterým prochází, což je zvláště citlivé v oblasti Moravské brány, která je úzká a hustě osídlená. Již nyní tudy vedou jak železnice, dálnice i další silnice, tak i různé energetické vedení, nemluvě o rezervě pro kanál Odra – Dunaj. Umístění zde tedy ještě vysokorychlostní železnici není snadné a nevyhnutelně se to dotkne lidí poblíž plánované trati.

Město se proto snaží domluvit s projektanty na co nejšetrnějším řešení pro své občany. Na řešení trasy pracují investoři stavby a Správa železnic spolu s projek-

tantem, mezinárodní společností AFRY, kteří připravili dvě základní varianty podoby trati a představili je veřejnosti.

Po červnovém představení variant trasování vysokorychlostní železnice v místních částech Drahotuše a Velké předložilo během srpna město Hranice Správě železnic své požadavky na řešení trasy, zahrnující nutnost řešit dopady hluku nebo vibrací, trasy staveništní dopravy a polohu zařízení staveniště, nebo kompenzací za zabrané území.

Město také na základě obav občanů Drahotuše z nepřiměřeného zásahu do nemovitostí

v obytných čtvrtích místní části požádalo o vypracování nové varianty trasy VRT, redukcující zábory soukromých pozemků. Během září 2022 by tak mělo být dopracováno technicko-ekonomické posouzení variant na území Drahotuše a Velké, obsahující také novou variantu „3.1“, prověřující možnost odsunutí trati co nejdále od rodinných domů.

Z obrazových materiálů jsou prozatím k dispozici podrobnější srovnávací vizualizace variant „2“ a „3“, které zobrazují trasy představené v červnu. Grafické podklady ke slibované příznivější variantě „3.1“ se připravují.

Pokračování na straně 8

Trasa trati u Hranic je vedena ve dvou variantách. Vizualizace: Správa železnic

Podoba obou variant budoucí trati v lokalitě U Rybníka poblíž Drahotuše. Vizualizace: Správa železnic

Připravuje se vysokorychlostní železnice

Dokončení ze strany 7

Přípravné práce, které nejsou tak závislé na konečné podobě stavby, pokračují. Například již začal hydrologický průzkum pro vysokorychlostní železnici. Ten probíhá v rámci inženýrskogeologického průzkumu pro stavbu vysokorychlostní trati „RS 1 VRT Prosenice – Ostrava-Svinov, I. část, Prosenice – Hranice na Moravě“. Součástí tohoto průzkumu je také měření hladin vybraných studní. Inženýrskogeologický a hydrologický průzkum pro stavbu zajišťují zaměstnanci firmy GEOtest, a. s., kteří se již pohybují v terénu a také v obcích, kde budou provádět ve vybraných lokalitách potřebná měření.

Protože podoba nové vysokorychlostní trati ještě není definitivní, doporučujeme pro čerstvější informace sledovat web města www.mesto-hranice.cz, kde naleznete i celkové porovnání dosud známých variant, nebo web <http://mobilita-hranice.cz/> případně přímo web Správy železnic <https://www.spravazeleznic.cz/>.

V západní Evropě se vysokorychlostní tratě využívají již desítky let, toto je francouzský TGV, který se prezentoval v Česku letos v létě. Foto: Správa železnic

Vysokorychlostní železnice v České republice

Vysokorychlostní železnice je dopravní síť, která zcela zásadně mění podobu veřejné dopravy. Díky radikálnímu zkrácení cestovních dob se systém velmi rychlých vlakových spojů zpravidla stává páteří dopravy v zemi.

Vysokorychlostní tratě jsou součástí evropského doprav-

ního systému, tzv. sítě TEN-T (transevropská dopravní síť). Do evropské vysokorychlostní železniční sítě jsou zařazeny novostavby tratí s minimální rychlostí 250 km/h a rekonstruované spojovací tratě pro rychlost do 200 km/h.

Vysokorychlostní železnice v České republice bude provozová-

vána v systému Rychlých spojení (RS). Jde o provozně-infrastrukturní systém rychlé železnice, který zahrnuje kromě novostaveb vysokorychlostních tratí (VRT), modernizovaných konvenčních tratí s vysokorychlostními parametry a dalších modernizovaných tratí také odpovídající vozidlový park a provozní koncept.

Navrhován je systém expresních vlaků, které v části své trasy využijí VRT a v části běžnou konvenční trať. Je to možné díky zpětné kompatibilitě mezi vysokorychlostní a běžnou železnici.

Vysokorychlostní vlak se objeví i mimo VRT a bude tak sloužit významné části obyvatel země.

Severovýchodní obchvat čeká na dořešení projektu rekonstrukce nádraží

Na vysokorychlostní trať a úpravu hranického nádraží navazuje i plánovaný severovýchodní obchvat města.

Ten má vyvést z města podstatnou část aut, které každý den směřují přes třídu 1. máje a po ulici Nová do průmyslových areálů Sigmů II a bývalých kasáren Jaslo. Aktuálně zde pracuje přes dva tisíce lidí, navíc tudy také projíždějí stovky řidičů mířících na vlakové nádraží z okolních měst, jako jsou Nový Jičín, Valašské Meziříčí, Bystřice pod Hostýnem nebo Kroměříž. Podle studií se má doprava v této oblasti dále zvyšovat.

Město zahájilo přípravné práce na stavbě tohoto obchvatu. Jsou dokončeny všechny úkony nezbytné pro započítání prací na dokumentaci pro územní rozhodnutí (respektive výběrové řízení na projektanta) – například je dokončena Technická studie, předběžné průzkumy území, změna územního plánu apod.

Severovýchodní obchvat ale kříží železniční trať na východ-

Vizualizace možné podoby mostu na trase Severovýchodního obchvatu.

ním konci železniční stanice Hranice na Moravě. Správa železnic připravuje již několik let radikální rekonstrukci tohoto nádraží a v současnosti přiřadila rekonstrukci nádraží k výstavbě vysokorychlostní železnice. Pro stavbu obchvatu to znamená, že nelze

jednoznačně definovat v úseku přechodu přes železnici zadání.

Dokud nevíme, kudy povedou koleje, nemůžeme mezi ně umísťovat podpěry mostu. Nevíme tedy, jak bude most dlouhý, jak složitý, jaké řešení by bylo nejlepší. A vzhledem k tomu, že

most přes železnici je nejdražším úsekem Severovýchodního obchvatu, není vhodné začínat s prací na projektové dokumentaci před vyřešením této záležitosti.

**Přílohu připravil
Petr Bakovský**

V místních částech proběhne sběr nebezpečného odpadu

Pravidelný sběr nebezpečného odpadu z domácností proběhne v sobotu 29. října 2022 v hranických místních částech Slavič, Drahotuše, Rybáře, Uhřínov, Středolesí, Velká, Lhotka a Valšovice.

Bezplatně budou odebírány výhradně tyto odpady: Sklo a keramika znečištěná škodlivinami, olejové filtry, olovené akumulátory, suché baterie, monočlánky, zářivky a ostatní odpad obsahující rtuť, obaly a nádoby ze železa a neželezných kovů se zbytky škodlivin, pesticidy, odpadní oleje motorové a převodové, ředidla, staré nátěrové hmoty, kosmetické přípravky s prošlou záruční lhůtou, obaly a nádoby z plastů se zbytky škodlivin, textilní materiál znečištěný, vyražené che-

mikálie, obaly od sprejů, rádia, televize, monitory, ledničky aj. elektrospotřebiče.

Upozorňujeme, že **firma EKOLTES Hranice, a. s. odebírá odpady od obyvatel přímo do sběrných vozidel.** V případě, že někdo bude odkládat odpad na sběrné místo před zahájením sběru nebo po jeho ukončení, bude mu uložena pokuta až do částky 50 tisíc korun, kvůli založení černé skládky. Tímto opatřením chceme zabránit znečišťování veřejného prostoru.

Časový harmonogram sběru 29. 10. 2022:

Sběrné místo	příjezd	odjezd
Slavič – u školy	8:00	8:20
Rybáře – u mostu	8:30	8:45
Uhřínov – u autobusové zastávky	9:15	9:25
Středolesí – u obchodu	9:30	9:40
Drahotuše – u nádraží ČD	10:00	10:25
Drahotuše – na náměstí Osvobození	10:30	11:00
Drahotuše – u kostela církve Českoslov. husitské	11:05	11:25
Velká – u hospody	11:40	12:00
Lhotka – autobusová točna	12:05	12:20
Velká – most	12:30	12:50
Valšovice – u obchodu	13:20	13:45

Opět připravujeme kontejnery pro zahrádkáře

Jako tradičně každé jaro a podzim, tak i tento podzim bude město opět přistavovat velkoobjemové kontejnery pro uložení odpadů ze zahrádek podle harmonogramu.

Město Hranice, odbor majetkový a právní, upozorňuje občany, že kontejnery jsou určeny **pouze na biologicky rozložitelné odpady. Větve je vhodné rozřezat na menší**

kousky. Přistavení kontejnerů bude přítomen pracovník společnosti EKOLTES Hranice, a. s., který bude dohlížet na ukládání pouze biologicky rozložitelných odpadů.

V případě, že Vám časový harmonogram nevyhovuje, můžete biologický odpad odevzdat ve sběrném dvoře společnosti EKOLTES Hranice, a. s., Zborovská ulice 606, Hranice, tel. číslo: 581 674 422.

Provozní doba sběrného dvora:

Út a St: 7.00–12.00 hod.
a 12.30–17.00 hod., Čt–Pá: 7.00

– 12.00 hod. a 12.30–16.00 hod.
So: 8.00–12.00 hod.

Aktuální informace doporučujeme si ověřit na webových stránkách společnosti Ekoltes Hranice, a. s.:

<http://ekoltes.cz/katalog/odpady-sbny-dvur-kontakty-a-provozni-doba/>

<http://ekoltes.cz/novinky/?page=2>

lokalita	stanoviště	datum soboty	čas přistavení
Pod Bílým kamenem	Havlíčkova ul. směr Paseky	5.11.	8:00 – 8:30
	horní ulice pod lesem		9:00 – 9:30
	Havlíčkova ul. u bývalého OSP		10:00 – 10:30
Teplice nad Bečvou	Fuskova promenáda	5.11.	11:30 – 12:00
Valšovice	u kapličky		13:00 – 13:30
	u obchodu		14:00 – 14:30
Drahotuše	Záchalupčí u studny	5.11.	8:00 – 8:30
	u nádraží		9:00 – 9:45
	náměstí		10:15 – 11:00
	kluziště		11:30 – 12:15
U Kostelíčka	ul. Jungmannova – u Domova seniorů	5.11.	13:15 – 13:45
	paseky „pod Richtrovým“ – zrušené místo zahrádkářské kolonie		14:15 – 14:45
Středolesí	u kostela	12.11.	8:00 – 8:30
Uhřínov	u autobusové zastávky		9:00 – 9:30
Rybáře	stanoviště u lávky		10:30 – 11:00
Mlýnská ul.	křižovatka ul. K. Čapka	12.11.	11:30 – 12:00
Třída Čs. armády	autobusová zastávka		12:30 – 13:00
U Kostelíčka	konec ul. Jungmannova – směr hřbitov		13:30 – 14:00
Lhotka	na točně u autobusové zastávky	19.11.	8:00 – 8:30

lokalita	stanoviště	datum soboty	čas přistavení
Velká	naproti hospodě	19.11.	9:00 – 9:30
	u Šlosarového – směr Hrabůvka		10:00 – 10:30
	zastávka u Veličky		11:00 – 11:30
	Benátky		12:00 – 12:30
Slavič	u školy	19.11.	8:00 – 8:30
	u kaple		9:00 – 9:30
Čechova	u Šromotova náměstí, parkoviště	19.11.	10:00 – 10:30
	schody Synagoga		11:00 – 11:30
Zborovská ul.	směr Ludina	19.11.	12:00 – 12:30
Mexiko	most na ul. Vrchlického		8:00 – 8:45
	ul. Vrchlického – hřiště	19.11.	9:15 – 10:00
Žáčkova	ul. Wolkerova – hřiště		10:30 – 11:15
	začátek sportovního areálu u stadiónu	19.11.	11:45 – 12:15
Tyršova	parkoviště u sokolovny	26.11.	12:45 – 13:15
Družstevní	u bytovky		13:45 – 14:15
Sídlíště Jaslo	ulice kolem plotu kasáren	26.11.	14:45 – 15:30
Sklený kopec	dětské hřiště – řadová zástavba		8:00 – 8:30
	zahrádka – hřiště Gymnázia	26.11.	9:00 – 9:30
Jižní, Skalní	parkoviště u K&V TOP		10:00 – 10:30
	u zahrádek	26.11.	11:00 – 11:30
Jurikova	železniční stanice Hranice město		12:30 – 13:15
Teplická	parkoviště SOU strojírenského	26.11.	13:45 – 14:30
Kropáčova	křižovatka Přířady		15:00 – 15:30

Co říkáte na kroužek pro malé architektky?

Zajímavý kroužek otevřel v letošním roce Dům dětí a mládeže v Hranicích. Je určený pro děti, které chtějí poznat práci architekta na vlastní kůži.

Kroužek architektury je plný kreativního tvoření uvnitř i venku. Pod vedením zkušené architektky budou děti navrhovat město, dům snů, logo nebo třeba hračku. Poznájí tak rozmanitou práci architekta. Při procházkách městem se naučí přemýšlet o architektuře kolem nás. Pro inspiraci k tvorbě vyrazí do galerie i do přírody.

Kroužek Malý architekt je určený pro děti od 7 do 10 let. Probíhá každé pondělí od 15:00 do 16:30 hodin v budově Domu dětí a mládeže v Hranicích. Tam se také mohou zájemci hlásit. (red)

Hranická propast očima geologů

Přednáška o Hranické propasti se uskuteční v pondělí 10. října od 17 hodin v Zámeckém klubu v Hranicích.

Do tajemných hlubin Hranické propasti, která nedávno poodhalila svou další neprobádanou část, se ponoříme na přednášce Hranická propast očima geologů. Umožní to znalosti a zkušenosti odborníků z Mendelovy univerzity Brno a z Ústavu struktury a mechaniky hornin Akademie věd ČR Praha. Návštěvníci přednášky uslyší postupně tyto osobnosti: Doc. Milan Geršl, Ph.D., RNDr. Josef Stemberk, Ph.D., RNDr. Miloš Briestenský, Ph.D., RNDr. Filip Hartvich, Ph.D., a RNDr. Jakub Stemberk, Ph.D.

Akce se koná k Mezinárodnímu dni geodiverzity, který připadá na 6. října. Tento den má připomenout užitek a význam pro lidskou společnost všech neživých součástí přírody, jako jsou horniny, minerály, zkameněliny půdy, hydrologické jevy a další.

Vstupné je 80 Kč v předprodeji v TIC Hranice na zámku, na místě pak 100 Kč.

Akci organizují Městská kulturní zařízení Hranice ve spolupráci se Správou jeskyní České republiky, potažmo se Zbrašovskými aragonitovými jeskyněmi.

O Propasti bude přednášet pět geologů z Mendelovy univerzity a Akademie věd. Foto: Pavel Fryšák

facebooková anketa

Zavzpomínejte si s námi... na mléčné bary

Každý měsíc pro vás chystá hranická Turistická informační centrum na zámku anketu na Facebooku „Infocentrum Hranice“. Tentokrát jsme se ptali, zda si vzpomínáte na mléčné bary. A vzpomínáte.

Foto: sbírka Milana Králíka a Jiřího J. K. Nebeského, interiér ilustrační

Eva Kux: Chodili jsme tam často, moje máma se v mlíčníku bavila vždycky s paní v gumové zástěře. Půjčila jsem si od ní ten hadr na utírání stolů. Nehledě na to, že tam lidé seděli a jedli, utírala jsem kolem nich stůl a zdvihla židle. Dostala jsem pochvalu, ale židle prý zdvihají až při zavíračce, a mně se zdálo, že se jim to moc nelíbilo.

Pavla Lérová: Koktejly a hlavně jahody se šlehačkou. To byla moje skoro dennodenní záchrana prvního těhotenství. Pak jsem šlehačku nemohla dalších pět let ani vidět. Myslím, že mléčník chybí každému, kdo ho zažil.

Jarmila Frydrychová: Vedle mléčné jídelny byla mlékárna, tam jsem prodávala jako učeňka. Vo-

zili jsme svačinky dětem do školy u fary. Páni, to byly časy.

Zuzana Klabáčková: Chodívala jsem tam někdy s dcerami brzy ráno, když jsme šly na odběry krve, musely na lačno a už doma přemýšlely, co si tam dají. Tak nemyslely na odběry krve, ale co si dají v mléčném baru. Vždy tam bylo plno, že jsme musely čekat, až se uvolní místo u dětského stolečku.

Zita Žurková: Točená zmrzlina za 1,40 Kč, malá za 0,70 Kč... a taky čtvrtka grilovaného kuřete pro sestru k vysvědčení. Mlíčník byl super.

Aleš Alda Opletal: Grilované kuře, jogurt ve skle a loupák, vlašák do papíru, na to jsem tam chodil k paní Kopačkové.

Anketu připravilo TIC Hranice

Martin Necid

Poháry – jahodový, mandarinkový a ananasový. A pokud si dobře vzpomínám, tak i když to byl „mléčník“, tak tam grilovali i senzační kuřata.

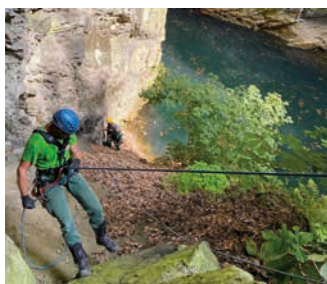

Hranická knihovna v Týdnu knihoven

První týden měsíce října bývá již po mnoho let ve znamení celorepublikového Týdne knihoven. Knihovny v tomto týdnu zintenzivňují své aktivity a výrazněji oslovují širší veřejnost.

Komentovaná procházka k Propasti

Letos s našimi kulturně vzdělávacími příspěvky Týdne knihoven začínáme již v předstihu v sobotu 1. října, kdy nabízíme vlastivědnou komentovanou procházku „Cestou k Hranické propasti až k léčebným pramenům“. Slovem nás doprovodí historička PhDr. Hana Svobodová. Sraz účastníků bude ve 13 hodin před městskou knihovnou (Masarykovo náměstí 71). Vstupné 50 Kč doporučujeme zakoupit v předprodeji Turistického informačního centra na zámku. Děti do 15 let mají procházku zdarma. Počet účastníků je omezen na 25 návštěvníků ve skupině. V případě deštivého počasí se akce odkládá, vstupenky zůstávají v platnosti pro náhradní termín akce. Pro tento případ informace o náhradním termínu pak naleznete na www.knihovna-hranice.cz nebo v informačním centru na zámku.

Burza knih

V týdnu od pondělí 3. října pořádáme tradiční burzu vyřazených knih. V nabídce bude beletrie, naučná literatura pro dospělé a také časopisy.

Nabídku mimořádně rozšiřujeme o dětskou literaturu v oddělení pro děti. Burza potrvá do pátku 21. října vždy v době provozu knihovny.

Den plný her

V pondělí 3. října v akci „Den plný her“, určené pro děti a rodiny s dětmi, bude ve studovně knihovny nachystáno několik zábavných i vzdělávacích her, pexesa nebo relaxační dětské omalovánky s pastelkami. Zajímavou atraktivitou by mohlo být i retro vzdělávací puzzle pro začínající čtenáře z 60. let 20. století.

Káva pro seniory

Ve čtvrtek 6. října máme v knihovně „Den pro seniory“, kdy našim čtenářům seniorům ještě více zpřijemníme pobyt v knihovně nabídkou kávy a jiných nápojů z našeho automatu zdarma k delšímu posezení a vzájemnému popovídání.

Přednáška Jiřího Nebeského

Čtvrtek 6. října bude završen po všechny zájemce přednáškou Mgr. Jiřího J. K. Nebeského „Literatura o Hranicích a Hranicku“ doplněnou o výstavku regionální literatury z našeho depozitáře, která se většinou nepůjčuje domů. Vstup na přednášku je zdarma, začátek v 18 hodin.

Beseda se spisovatelkou

Skvělým odleskem těchto prvních říjnových dnů v naší městské knihovně pak bude beseda s úspěšnou a oblíbenou spisovatelkou Petrou Dvořákovou. Zveme vás do Zámeckého klubu ve středu 19. října, začátek v 18 hodin. (mj)

Besedu se spisovatelkou Petrou Dvořákovou zakončí autogramiáda

Na pozvání městské knihovny přijede do Hranic česká spisovatelka a scenáristka Petra Dvořáková.

Již za svou první knihu „Proměněné sny“ získala v roce 2007 cenu Magnesia litera v oblasti publicistiky. Její druhá kniha „Já jsem hlad“ byla již beletristická a věnovala se zde zápasu s anorexií a skrze toto téma ženské duši.

Její knihy se těší neobyčejnému zájmu čtenářů: „Dědina: pole, závist, chtíč, otčina“, „Sítě“, „Chirurg“, „Vrány“. Publikuje povídky v různých drobných antologiích věnovaných současné české literatuře.

Kromě toho je také autorkou knih pro děti „Julie mezi slovy“, „Flouk a Lila: Dobrodružství z mrakodrapu“ nebo „Každý má svou lajnu“.

Za knihu „Julie mezi slovy“ získala ocenění Zlatá stuha a Cenu učitelů za přínos k roz-

voji dětského čtenářství. Kromě toho také spolupracuje s Českým rozhlasem, pro který vytvořila sérii povídek.

V prvních říjnových dnech má vyjít její nový román „Zahrada“ v nakladatelství Host. Součástí besedního večera s touto výbornou a oblíbenou spisovatelkou bude také autogramiáda. Můžete si přinést její starší knihy k podpisu a na místě bude i možnost zakoupení její nové knihy.

Beseda se spisovatelkou Petrou Dvořákovou se bude konat ve středu 19. října od 18 hodin v Zámeckém klubu.

Vstupenky za 70 Kč je možno zakoupit v předprodeji Turistického informačního centru na zámku nebo i v den konání akce na místě. (mj)

Mimořádně se otevře mauzoleum a vojenské muzeum

Státní vlajky na úředních budovách dají v pátek 28. října najevo, že si připomínáme Den vzniku samostatného československého státu. Připomínají ho lampionové průvody a v Hranicích se v tento den mimořádně otevře mauzoleum, ale také vojenské muzeum.

Posádkové muzeum

Při příležitosti státního svátku **v pátek 28. října** se mimořádně

otevře od 14 do 16 hodin Posádkové muzeum Hranice. Expozice se nachází v uzavřeném vojenském objektu, v budově velitelství 7. mechanizované brigády.

Návštěvníkům přibližuje historii vojenských útavů v Hranicích a 7. mechanizované brigády. Největším exponátem je několikátunová houfnice ráže 122 mm, nejstarším pak původní požární sud. Vstup do expozice je v místě bočního vstupu do expozice Zrcadlového sálu z ulice Hranická 457. Vstup je zdarma.

Unikátní mauzoleum

Pro veřejnost se **v pátek 28. října** mimořádně otevře od 9 do 16 hodin také mauzoleum na hranickém městském hřbitově. Tento unikátní vojenský památník je v Evropě ojedinělou stavbou. Ukřývá 1500 betonových schránek s ostatky obětí první světové války. Vstup do mauzolea je zdarma. **(red)**

Vojenské muzeum v Kasárnách generála Zahálky v Hranicích představuje bohatou historii vojenských útavů. Foto: www.7mb.army.cz

Farmářský trh: vystoupí dvě kapely a písničkář

Kapela Golden Delicious Band

Kapela Michal Tučný Revival Band

Písničkář Jan Šuška

Farmářské dobroty a spoustu dalšího zboží nabídnou Podzimní farmářské trhy, které se budou konat na Masarykově náměstí v Hranicích v sobotu 15. října od 9 do 17 hodin.

Skvělý program

V průběhu farmářských trhů zazní hudba. Trhy odstartuje v 9 hodin **kapela Michal Tučný Revival Band**. Tato kapela z Frýdku-Místku hraje skladby nezapomenutelné legendy české

country Michala Tučného a v repertoáru nechýbí skladby jako Báječná ženská, Poslední kovboj, Prodavač, Tam u nebeských bran a další. Country bude na náměstí znít až do 11 hodin.

Ve 13 hodin to rozpálí ostřílená brněnská formace – **kapela Golden Delicious Band**. Nabídne vkusný a kvalitní multižánrový repertoár. Patří k nejoriginálnější a současně nejvšestrannější českým kapelám, která dokáže z notoricky známých hitovek udělat nové. Zpěvák skupiny – herec Tomáš David byl nominován na cenu

Thálie za výkon v muzikálu, takže je na co se těšit.

Od 16 do 17 hodin bude hrát **písničkář Jan Šuška** z Frýdku-Místku, který vydal již dvě alba. Hráť bude folk nefolk s akustickou kytarou, ukulele a harmonikou.

Zájemci o prodej

Máte-li i vy zájem nabídnout své výrobky či výpěstky, můžete nás ještě kontaktovat, a to prostřednictvím formuláře pro zájemce o prodej na Podzimních farmářských trzích, který najdete na www.mkz-hranice.cz na stránce dole v aktualitách. Případně

můžete napsat na e-mail ucetni@mkz-hranice.cz nebo zavolat na telefonní číslo 775 854 523. **(red)**

Doprovodný program:

9:00–11:00

kapela Michal Tučný Revival Band

13:00–16:00

kapela Golden Delicious Band

16:00–17:00

písničkář Jan Šuška

Vánoční trhy v Hranicích: strom rozsvítí kapela The People, hvězdou bude Martin Chodúr s kapelou

Tradiční vánoční trhy v Hranicích odstartuje i letos slavnostní rozsvícení vánočního stromu. To se uskuteční v pátek 2. prosince v 17 hodin.

Ale už od 16. hodiny bude znít na náměstí hudba – hrát bude kapela The People. Tato energická kapela s velkou dechovou

sekcí má třináct členů – hlavně absolventů Janáčkovy akademie múzických umění v Brně, ale především dlouholetou praxí ostřílených muzikantů, kteří vystupují třeba v Národním divadle v Brně, v Městském divadle v Brně a ve Filharmonii Bohuslava Martinů ve Zlíně. Těšit se můžete na multižánrový program.

Hvězdou večera pak bude Martin Chodúr s kapelou. Podrobnější kulturní program

trhů představí Městská kulturní zařízení Hranice v příštím vydání Hranického zpravodaje.

Jistě je, že se lidé mohou těšit na Halouzkuv betlém, Ježíškovu poštu a také vánoční punče a vánoční zboží.

Prodejci se mohou stále ještě hlásit prostřednictvím formuláře na www.mkz-hranice.cz na stránce dole v aktualitách. Případně mohou napsat na e-mail ucetni@mkz-hranice.cz. **(red)**

Podzimní prázdniny: kam vyrazit s dětmi

Podzimní prázdniny nás letos čekají ve středu 26. října a ve čtvrtek 27. října. Společně se pátečním státním svátkem a víkendem budou mít děti oddech od školy celkem pět dní. Přinášíme tipy na trávení volného času.

1 Výroba lampionů

Začátek podzimních prázdnin mohou děti strávit výrobou lampionů, jejichž historie je stará přes dva tisíce let. **Ve středu 26. října** se Zámecký klub v Hranicích promění od 14 do 17 hodin ve výtvarný ateliér pod vedením Báry Štěpánové. Přijít lze kdykoliv v této době a výrobek pak můžete využít při lampionových průvodech. Vstupné je 20 korun. Akci pořádá MKZ Hranice. Rezervace v TIC na zámku.

2 Halloweenské nocování

Pro všechny děti, které milují dobrodružství a chodí do 2. až 6. třídy základní školy, připravil DDM Hranice Halloweenské nocování. Všichni nocležníci mají sraz **ve středu 26. října** v 9 hodin ráno v DDM Hranice na Galašově ulici 1746. S sebou si musí vzít halloweenský kostým, teplé oblečení, láhev na pití, přezůvky, spací pytel, polštářek, plyšového kamaráda, hygienické potřeby,

pyžamo. V ceně 350 korun je zahrnuta svačina, oběd, svačina, večeře, snídaně, nápoje, výtvarný materiál, odměny. Rodiče si mohou své ratolesti vyzvednout ve čtvrtek 27. října ráno. Přihlásit se lze online na www.ddmhranice.cz. Počet míst je omezen.

3 Putování dušičkovou nocí

„Prokaž svou odvahu a přijď vysvobodit ztracené duše“ – tak to zve DDM Hranice na putování dušičkovou nocí, která se koná **ve středu 26. října** od 18 do 20 hodin. Start je u viaduktů naproti sběrným surovinám. Na trasu se můžete vydat kdykoliv v uvedeném čase po zapsání do prezenční listiny. Po zdolání trasy vás čeká drobné občerstvení. Dušičkovně je 30 korun.

4 Podzimní kreativní dílnička

Prázdninové dny mohou děti trávit také v muzeu na Staré radnici, a to na interaktivní výstavě „Stromy jako domy“. Vstup na výstavu je zdarma. Navíc se tam **ve čtvrtek 27. října** se od 9 do 16 hodin uskuteční Podzimní kreativní dílnička pro rodiče a děti. Vyrábět se budou nejrůznější podzimní dekorace. Přijít lze kdykoliv v uvedeném čase. Vstupné na tvoření je 20 korun. Akci pořádá MKZ Hranice.

Lampionový průvod se v Hranicích uskuteční v pátek 28. října. Ilustrační foto: Jiří Necid

5 Ať žijí duchové!

Na film „Ať žijí duchové!“ můžete zavítat do místní části Hranic – do Velké. Promítáním tohoto filmu v areálu sokolovny ve Velké vyvrcholí lampionový průvod, a to **ve čtvrtek 27. října**. Sraz účastníků průvodu je v 18 hodin u dolní zastávky u mostu ve Velké. S lampiony, svíčkami a světlýky vyrazí průvod k sokolovně, kde se bude promítat film a budou se opíkat burty.

„Ať žijí duchové!“ je vtipný a kultivovaný film s inteligentním scénářem Zdeňka Svěráka, výbornými písničkami Jaroslava Uhlíře a geniálními triky. Nenechte si ujít fajn večer s pohodovým rodinným filmem plným smíchu.

Vstup je zdarma. Akci pořádá Osadní výbor ve Velké v součinnosti se SDH Velká, se Sokolem Velká a s MKZ Hranice.

6 Tři veteráni

V pátek 28. října se bude konat lampionový průvod v Hranicích. Sraz účastníků s lampiony je před Zámeckým hotelem, kde bude vyhrávat a dále pak průvod povede Velký dechový orchestr ZUŠ Hranice. V 18 hodin se průvod vydá na Školní náměstí k památníku T. G. Masaryka

a po kladení věnců se odebere na Masarykovo náměstí, kde v 19 hodin začne promítání filmu *Tři veteráni*.

Nadčasová pohádka *Tři veteráni* patří do zlatého fondu české kinematografie. Film byl natočený podle námětu Jiřího Wericha. Scénář vyšperkoval geniálními hláskami Zdeněk Svěrák, hudby se ujal Jaroslav Uhlíř a obsazení je vskutku hvězdné.

7 O Sněhurce a sedmi trpaslících

Nudit se děti nemusí ani **v sobotu 29. října**. Od 15 hodin se uskuteční v Zámeckém klubu v Hranicích divadelní pohádka „O Sněhurce a sedmi trpaslících“. Vhodná je pro děti od tří let. Cena vstupenky je 100 Kč v předprodeji a 150 Kč na místě. Předprodej vstupenek je v Turistickém informačním centru na zámku nebo online na www.kultura-hranice.cz

Pohádka o Sněhurce, sedmi trpaslících, zlé královně a krásném princovi bude v podání Divadla KK podle úpravy velmi hravého autora Vlastimila Pešky. Scénografie, kostýmů a loutek se ujala výtvarnice Lucie Heřmánková. Autorem krásných písniček a scénické hudby je skladatel Richard Mlynář. Hrají Tereza Slánská, Lucie Lichnerová a Kamil Koula. **(red)**

Hranické Masarykovo náměstí bude v pátek 28. října od 19 hodin patřit promítání filmu *Tři veteráni*.

V místní části Hranic, ve Velké, se bude promítat ve čtvrtek 27. října v sokolské zahradě film *Ať žijí duchové!*

Na divadelní pohádku *O Sněhurce a sedmi trpaslících* mohou děti vyrazit do Zámeckého klubu v Hranicích.

Co jste možná (ne)věděli o Střední

O existenci Střední lesnické školy vědí v Hranicích patrně všichni. Její krásnou budovu s přilehlým arboretum můžeme při našich procházkách nebo někdy potkáváme studenty v typických uniformách v odstínech zelené. Ale hlubší historie školy či obecně lesnické tradice v Hranicích už moc známá není.

Letos tomu bude 170 let od položení základů lesnického vyučování v našem městě a podobně jako ostatní střední školy má i hranická lesnická škola velice zajímavou a málo známou historii, kterou si teď přiblížíme.

Ze zámku a hradu do Hranic

Ještě do poloviny 19. století neexistovaly na Moravě lesnické školy. Zájemci o lesnické vzdělání se učili individuálně u učebního pána, odborně zdatného lesníka. První veřejná lesnická škola se otevřela na zámku Úsově v roce 1852. Odtud byla v roce 1867 přemístěna na hrad Sovinec a v roce 1896 do Hranic, kde sídlí nadále.

V Hranicích získala novou důstojnou budovu postavenou místními staviteli Aloisem Jamborem a Františkem Andersem a velký pozemek pro školní arboretum. Zpočátku byla škola německá. Vyučovat v českém jazyce se na ní začalo až za první republiky v roce 1920, kdy sem přešla česká lesnická škola z Jemnice. Prvním českým ředitelem se stal František Matějka, který vybudoval kvalitní pedagogický sbor, značně rozšířil arboretum a připojil ke škole školní polesí Valšovice (tehdy Paršovice). To se tak stalo zelenou učebnou, v níž žáci získávají všestrannou praxi pro své budoucí povolání.

Od okupace po vládu jedné strany

V době 2. světové války byla škola přeměněna na německou a českým studentům bylo umož-

něno dokončit studia na Vyšší rolnické škole v Přerově. Byla to doba zatýkání a perzekuce. Svě životy za německé okupace položilo deset žáků a profesor tělocviku, bývalý důstojník čs. armády, sokol a legionář Václav Pukl.

Po válce se začíná budovat nový pedagogický sbor a škola se snaží o návrat k předválečné praxi. Dochází však k nastolení vlády jedné strany a rapidně se mění podmínky pro výchovnou práci. Do života školy rušivě zasahují časté změny učebních plánů a rozhodnutí nadřízených orgánů.

V padesátých letech jsou školy rozděleny na pěstební a těžební studijní směr. Hranická škola byl určen směr těžební, což znamenalo jednostranné zaměření výuky a odchod studentů. Tato specializace se však neosvědčila ani v provozu, ani ve školství a po dvou letech byla zrušena. Nepříznivý dopad na školu bylo i zrušení školního polesí. Praktická výuka studentů se tak změnila jen na brigádnické výpomoci při sezonních pracích u státních lesů a propojení školy s provozem bylo zrušeno. Po šesti letech však škola získala polesí zpět.

Mnoho studentů a málo prostor

Je s podivem, že až do 50. let neměla škola žádný studentský internát. Studenti bydleli v soukromých privátech a po penzionech v Lázních Teplíce nad Bečvou. V roce 1951 byl zřízen internát v bývalé zimní rolnické škole v Jungmannově ulici,

Škola na pohlednici k 50. výročí lesnické školy, v popředí železniční trať. Zdroj: sbírka Milana Králíka

kde byla také kuchyně a jídelna. S nárůstem počtu studentů však prostory přesto kapacitou nestačovaly.

Kvůli „nevhodným“ tradičním výzdobám školy a enormnímu narušení výuky brigádnickou a veřejno-prospěšnou prací žáků v 60. letech inspekce mluví o přemístění školy z Hranic do Vrba. Přesun se naštěstí neuskutečnil, a naopak dochází k období renesance školy. Pokrokovým duchem vzdělání a estetizace školy se v 60. letech stávají ředitelé Oldřich Holinka a po něm Antonín Matoušek. Zasloužili se o vybudování kabinetů, učeben, šaten, kanceláří, garáží, bytů pro zaměstnance školy, novou fasádu a modernizaci školní jídelny a internátu.

S obdobím normalizace přichází doba nedůvěry, prověrek a personálních změn ve škole. Ředitelem se stává Jiří Sumara, který jako dlouholetý mládežnický a stranický funkcionář sleduje především politický směr v činnosti školy. Je sice postavena nádherná budova chaty na školním polesí, ale nový internát chybí. Objevují se problémy s ubytováním studentů a je nedostatek učeben a kabinetů. Na konci 80. let má škola 12 tříd po 30 žácích denního studia. Některé první ročníky musí studovat na zemědělské škole v Přerově.

Zpátky k tradicím

Se změnou režimu v roce 1989 se změnilo i vedení školy. Ředitelem je zvolen Ladislav Hába a v roce 1991 je otevřena moderní přístavba. Škola tak získává dostatek učeben a kabinetů pro kapacitu tří tříd v každém ročníku. Na školu se opět vrátily staré zvyky a obyčeje, jak je pozdrav „Lesu zdar“, pasování mladých lesníků, Hubertská zábava s tradicemi, loučení se školou v po-

sledním semestru a slavnostní troubení při různých zasedáních. Tradice se také odráží v častém používání uniforem – zelených kamizolek – které jsou vyjádřením lásky k oboru, citu k lesu i lesácké etiky v srdci.

V současné době se na škole vyučuje maturitní obor Lesnictví. Žáci jsou připravováni pro uplatnění v reálném životě odborně a společensky tak, aby se mohli po krátkém zapracování uplatnit v lesním hospodářství a v příbuzných oborech zabývajících se péčí o les a přírodní prostředí. Zároveň jsou vychováni ke zdravému a odpovědnému způsobu života, k rozlišení základních kategorií životních hodnot, humánnímu přístupu k ostatním lidem a také k orientaci v demokratické společnosti. Cílem uplatnění absolventa je kvalifikovaná správa lesa ve smyslu trvale udržitelného hospodaření. Úspěšní absolventi se mohou ucházet o přijetí k vysokoškolskému studiu lesnických a dřevařských oborů, ale i dalších technických, přírodovědných i humanitních oborů.

Marek Suchánek

Příště se dočtete o arboretu

Krásná budova školy na přelomu století. Zdroj: sbírka Milana Králíka

První český ředitel hranické lesnické školy František Matějka. Zdroj: sbírky hranického muzea

lesnické školy

Lesnická škola na snímku z roku 1969. Zdroj: sbírka Milana Králíka

Studenti hranické lesnické školy při sčítání lesních porostů na počátku 20. století. Zdroj: Střední lesnická škola Hranice

Snímek vstupu do školní budovy. Studenti v očekávání významné návštěvy. Zdroj: Střední lesnická škola Hranice

Každoroční tradicí ve městě je Hubertská jízda. Ulicemi zní střelba z loveckých pušek, štěkot psů a dusot koňských kopyt. Hubertova družina tímto zve obyvatele Hranic na tradiční Hubertskou zábavu, která vždy ve městě zahajuje plesovou sezonu. Zdroj: Střední lesnická škola Hranice

Lesnický ústav. Zdroj: sbírka Milana Králíka

Lesnická škola a nádraží Hranice-město na pohlednici Josefa Kubína z roku 1902. Zdroj: sbírky hranického muzea

Výstava k výročí školy: Stromy jako domy

*K letošnímu 170. výročí Střední lesnické školy v Hranicích připravilo hranické muzeum interaktivní výstavu **Stromy jako domy**. Otevře se ve čtvrtek 20. října vernisáží v 17 hodin v muzeu na Staré radnici.*

Tato přírodovědná výstava zaujme především děti. Zaměřuje se na zástupce běžně rostoucích stromů, které jsou představeny ve svých biotopech. Jsou jimi **smrk** a **dub** v přirozeném prostředí lesa, **jablň** na venkovské zahradě a **vrba** u rybníka. Savci a ptáci pak doplňují živý svět rostlin podle jejich typického nebo původního výskytu.

Cílem výstavy je motivovat především dětské návštěvníky ke všímavosti při pobytu v přírodě, k umění pozorovat a poznávat vztahy mezi jejími obyvateli, ale také využívat pří-

rodu jako pozoruhodný zdroj poznatků, učit se respektovat její zákonitosti a chránit ji. Přípravena je nejen řada informací, ale také spousta zajímavých činností a her.

Výstavu doplňuje část věnovaná historii hranické Střední lesnické školy. Návštěvníci se tak dozvědí podrobnosti prostřednictvím historických fotografií, dokumentů i předmětů.

Výstava byla zapůjčena z Moravského zemského muzea v Brně a navštívit ji můžete od 20. října do 22. ledna.

(red)

Co se děje a co se bude dít v Hranicích

Sobota 1. 10.

9:00 - Batukáda Cup – 2. ročník postupové soutěže v tanečním sportu. Koná se v sokolovně v Hranicích, Tyršova 880.

13:00 - Cestou k Hranické propasti až k léčebným pramenům – vlastivědná procházka k propasti. Sraz účastníků před městskou knihovnou, Masarykovo náměstí 71, vstupné 50 Kč v předprodeji v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, děti do 15 let zdarma. Počet účastníků je omezen.

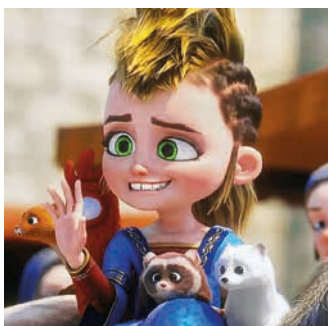
18:00 - Klavírní recitál Lucie Langerové – hudební podvečer. Koná se v galerii M+M, Jurikova 16, vstupné dobrovolné.

19:00 - Festival Film a architektura – promítání čtyř snímků. Koná se v Karnole v Hranicích, tř. ČSA 211, vstupné 100 Kč.

Neděle 2. 10.

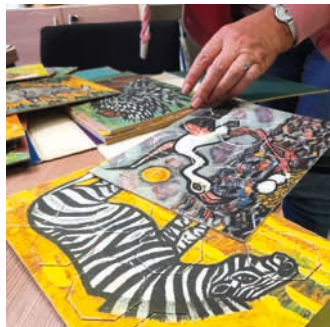
8:00 - Cyklobus na Bumbálku – pro milovníky cykloturistiky odjíždí autobus ze Šromotova náměstí v Hranicích. Do cyklobusu lze nastoupit s předem zakoupenou jízdenkou. Rezervace a aktuální ceník poskytne personál Turistického informačního centra na zámku, tel. 581 607 479.

16:00 - Princezna rebelka (animovaný, dabing, 2021) – dobrodružství z království, kde se malá uličnice začne vydávat za princeznu. Koná se v kině Zbrašov, Teplice nad Bečvou 99, vstupné 90 Kč.

Pondělí 3. 10.

8:00–17:00 - Den plný her – zábavný i vzdělávací program pro děti. Koná se v Městské knihovně v Hranicích, Masarykovo náměstí 71, vstupné zdarma.

12:00–14:00 - Konzultace se senátorkou Jitkou Seitlovou – schůzku je třeba si předem domluvit na tel. 736 491 225 nebo e-mailem na asistentkaeitolva.cz. Koná se v přípravné místnosti obřadní síně, 1. patro zámku v Hranicích, Pernštejnské nám. 1, schůzka je zdarma.

Čtvrtek 6. 10.

8:00–17:00 - Den pro seniory – akce pro seniory s přednáškou na téma Literatura o Hranicích a Hranicku. Koná se v Městské knihovně v Hranicích, Masarykovo náměstí 71, vstup zdarma.

17:00 - Vernisáž k výstavě: Petra Vlachynská: Tektonika plochy – koná se v Galerii Synagoga v Hranicích, Janáčkova 728, vstup zdarma.

Pátek 7. 10.

19:00 - Jan Žižka (životopisný film, 2022) – koná se v kině Zbrašov, Teplice nad Bečvou 99, vstupné 120 Kč.

20:00 - Doro & Warlock Revival + Judas Priest Revival – metalový koncert revivalových kapel. Koná se v Zámeckém klubu v Hranicích, Pernštejnské nám. 1, vstupné v předprodeji je 150 Kč. Předprodej je v Turistickém in-

formačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479.

Sobota 8. 10.

14:00 - Všichni společně v pohybu: Ukaž, co ještě umíš – 8. ročník sportovního odpoledne s úkoly pro děti i dospělé. Koná se v sokolovně v Hranicích, Tyršova 880, vstup zdarma.

Neděle 9. 10.

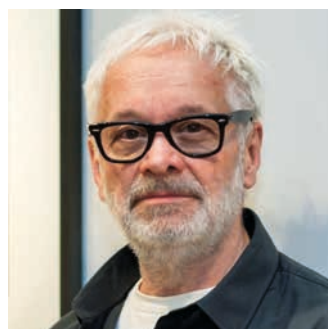
8:00 - Cyklobus na Bumbálku – pro milovníky cykloturistiky odjíždí autobus ze Šromotova náměstí v Hranicích. Do cyklobusu lze nastoupit s předem zakoupenou jízdenkou. Rezervace a aktuální ceník poskytne personál Turistického informačního centra na zámku, tel. 581 607 479.

Pondělí 10. 10.

17:00 - Hranická propast oči-ma geologů – přednáška o tajemných hlubinách Hranické propasti. Koná se v Zámeckém klubu v Hranicích, Pernštejnské náměstí 1, vstupné v předprodeji je 80 Kč. Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479.

Pátek 14. 10.

19:00 - Beseda: Robert Vano – beseda s fotografem nejen o fotografii. Koná se v Divadle Stará střelnice, Sady Čs. legií 770, vstupné 300 Kč. Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479.

20:00 - D.U.Bmusic + Kowall Company – pop-rockový a funkový koncert. Koná se v Zámeckém klubu v Hranicích, Pernštejnské náměstí 1, vstupné v předprodeji je 150 Kč. Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479.

Sobota 15. 10.

8:00 - Cyklobus na Bumbálku – pro milovníky cykloturistiky odjíždí autobus ze Šromotova náměstí v Hranicích. Do cyklobusu lze nastoupit s předem zakoupenou jízdenkou. Rezervace a aktuální ceník poskytne personál Turistického informačního centra na zámku, tel. 581 607 479.

9:00–17:00 - Podzimní farmářské trhy – vystoupí kapela Michal Tučný Revival Band, Golden Delicious Band a písničkář Jan Šuška. Konají se na Masarykově náměstí v Hranicích, vstup zdarma.

14:00 - Drakiáda – tradiční soutěž létajících draků. Koná se na letišti v Drahotuších, vstup zdarma.

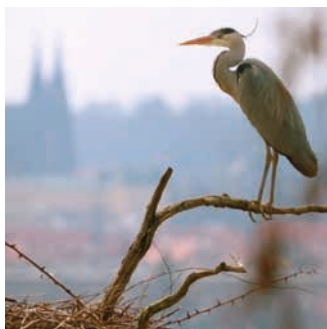
16:30 - Koncert dechových orchestrů – hudební vystoupení pořádané Základní uměleckou školou Hranice. Koná se v sokolovně v Hranicích, vstup zdarma.

Neděle 16. 10.

7:00–13:00 - Auto-moto-ve-terán burza – tradiční burza týkající se převážně motorismu.

Koná se na letišti v Drahotuších.

16:00 - Planeta Praha (dobrodružný film, 2022) – koná se v kině Zbrašov, Teplice nad Bečvou 99, vstupné 90 Kč.

Pondělí 17. 10.

18:00 - Kruh přátel hudby: Trio vario – koncert ve společnosti slovanských skladatelů. Koná se v Koncertním sále v Hranicích, Zámecká 118, vstupné 120 Kč. Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479.

Středa 19. 10.

18:00 - Beseda se spisovatelkou Petrou Dvořákovou – literární večer s autogramiádou. Koná se v Zámeckém klubu v Hranicích, Pernštejnské náměstí 1, vstupné 70 Kč. Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479.

Čtvrtek 20. 10.

17:00 - Vernisáž k výstavě: Stromy jako domy – koná se ve výstavní síni Stará radnice v Hranicích, Radniční 1, vstup zdarma.

18:00 - Podzimní koncert ZUŠ Hranice – koncert žáků Základní umělecké školy Hranice. Koná se v Koncertním sále v Hranicích, Zámecká 118, vstup zdarma.

Pátek 21. 10.

19:00 - Střídavka (český film, 2022) – koná se v kině Zbrašov, Teplice nad Bečvou 99, vstupné 100 Kč.

20:00 - Radim Zenkl & Ondra Kozák – koncert kytarového dua. Koná se v Zámeckém klubu v Hranicích, Pernštejnské náměstí 1, vstupné v předprodeji je 150 Kč. Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479.

Sobota 22. 10.

9:30 - Horský běh 2022 – 5. ročník populárního běžeckého závodu pro pokročilé běžce i začátečníky. Bližší informace na www.hranicebehaji.cz. Startovné od 220 Kč.

20:00 - Z Hranic okolo hranic – promítání cestopisného filmu. Koná se v Karnole v Hranicích, tř. ČSA 211, vstupné 120 Kč.

Neděle 23. 10.

8:00 - Cyklobus na Bumbálku – pro milovníky cykloturistiky odjíždí autobus ze Šromotova náměstí v Hranicích. Do cyklobusu lze nastoupit s předem zakoupenou jízdenkou. Rezervace a aktuální ceník poskytne personál Turistického informačního centra na zámku, tel. 581 607 479.

Středa 26. 10.

9:00 - Halloweenské nocování – sraz nocležníků je v DDM Hranice, Galašova ulice. Cena 350 Kč. Přihlášky online na ddmhranice.cz

14:00–17:00 - Tvoření lampionů – kreativní dílna. Koná se v Zámeckém klubu v Hranicích, Pernštejnské nám. 1, vstupné 20 Kč.

18:00 - Putování dušičkovou nocí – trasa pro děti i rodiče. Pořádá DDM Hranice. Start u viaduktů naproti sběrným surovinám, vstupné 30 Kč.

Čtvrtek 27. 10.

9:00–16:00 - Podzimní kreativní dílnička – kreativní tvoření z nadílky podzimní přírody. Koná se ve výstavní síni Stará radnice v Hranicích, Radniční 1, vstupné 20 Kč.

18:00 - Lampionový průvod ve Velké – lampionový průvod s promítáním filmu Ať žijí duchové! a opékáním. Sraz účastníků u dolní zastávky u mostu ve Velké, vstup zdarma.

Pátek 28. 10.

9:00–16:00 - Zpřístupnění mauzolea – otevření mauzolea veřejnosti. Mauzoleum na Městském hřbitově v Hranicích, vstupné zdarma.

14:00–16:00 - Otevření stálé expozice posádky Hranice – zpřístupnění vojenské expozice veřejnosti. Koná se v Kasárnách generála Zahálky v Hranicích, tř. ČSA 457, vstupné zdarma.

17:30 - Tradiční lampionový průvod – sraz před Zámeckým hotelem v Hranicích, průvod půjde k památníku na Školní náměstí. Poté se přesune na Masarykovo náměstí, kde v 19:00 proběhne promítání filmu Tři veteráni. Vstup zdarma.

18:00 - Neočekávaný dýchánek vol. III. – čtvrtý ročník multižánrového alternativního festivalu. Koná se v Karnole v Hranicích, tř. ČSA 211, vstupné od 300 Kč.

Sobota 29. 10.

15:00 - O Sněhurce a sedmi trpaslících – divadelní pohádka pro děti. Koná se v Zámeckém klubu v Hranicích, Pernštejnské náměstí 1, vstupné v předprodeji 100 Kč. Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479.

18:00 - Neočekávaný dýchánek vol. IIII. – čtvrtý ročník multižánrového alternativního festivalu. Koná se v Karnole

v Hranicích, tř. ČSA 211, vstupné od 300 Kč.

PŘIPRAVUJEME

Čtvrtek 3. 11.

19:00 - Mlčeti zlato – komediální divadelní představení. Koná se v Divadle Stará Střelnice, Sady Čs. legií 770, vstupné 590 Kč. Předprodej vstupenek v knihkupectví Ezop.

Pátek 11. 11.

17:00 - Vernisáž: Vánoční výstava betlémů – koná se v galerii M+M, Jurikova 16, vstupné dobrovolné.

Pátek 25. 11.

19:00 - Kruh přátel hudby: Jan Talich & Petr Jiříkovský – zájezd na koncert do Beskydského divadla v Novém Jičíně. Vstupné je 150 Kč. Počet míst je limitován. Vstupenky lze koupit v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479.

PROGRAM AKCÍ

Navštivte webové stránky a vyberte si z pestrého programu akcí v Hranicích a okolí kultura-hranice.cz.

Nepřišel vám do schránky Hranický zpravodaj? Volejte 581 607 479.

POŘADÁTE ZAJÍMAVOU AKCI?

Napište nám na e-mail infocentrum.zamek@mkz-hranice.cz nebo zavolejte na 581 607 479.

UZÁVĚRKA

PŘÍŠTÍHO VYDÁNÍ HRANICKÉHO ZPRAVODAJE JE V PÁTEK 7. ŘÍJNA 2022.

Kam na výstavy v Hranicích

Galerie Synagoga

Janáčkova 728, Hranice, tel. 778 777 893, www.muzeum-hranice.cz.
Otevřeno: út–so 9:00–12:30 a 13:00–16:00, ne 9:00–12:30 a 13:00–17:00.

Do 2. 10. – Palo Macho & Jana Hojstričová: Permanentní risk. Palo Macho patří k nejoriginálnějším současným slovenským sklářům. Tvorba fotografky Jany Hojstričové směřovala k zobrazování intimity a sociologickému chápání tvorby. Hlavním objektem instalace je původní křišťálový lustr ve výstavním prostoru Synagogy jako symbol světa.

6. 10. – 27. 11. – Petra Vlachynská: Tektonika plochy. Vizuální umělkyně Petra Vlachynská je sochařka s komplexním spektrem témat. Její práce zahrnuje figurální i abstraktní sochařskou tvorbu, videoart, grafiky i umění do veřejného prostoru a architektury. Vernisáž výstavy se uskuteční **ve čtvrtek 6. října** v 17 hodin v Galerii Synagoga.

Galerie M+M

Jurikova 16, Hranice, tel. 581 602 148, galeriimm.wordpress.com.
Otevřeno: st–ne 13:00–17:00 (dopoledne na pozvání nebo po předchozí domluvě).

Do 20. 10. – Čtvrtý salon výtvarníků. Tradiční výstava místních umělců. Představí se celkem šestnáct výtvarníků, kteří vystaví své obrazy, fotografie a dřevorezbu. K vidění jsou i vyšívané a paličované obrazy, enkaustická díla Jany Knettigové i práce počítačové techniky Lumíra Mikulky a powertexu Michaely Remešové.

Hrad Helfštýn

Týn nad Bečvou, tel. 581 797 093, www.helfstyn.cz.
Otevřeno: út–ne 9:00–18:00

Do 9. 10. – 40 let Hefaistonu. Ohlédnutí za čtyřmi dekadami pořádání mezinárodních setkání uměleckých kovářů na hradě Helfštýn. Výstava nejzdařilejších exponátů, plakátů, publikací, pamětních triček, ale také drobností, které se k Hefaistonu vážou, jako sirky, metry, otvíráky. Výstava je k vidění v hradní Galerii na druhém nádvoří.

Bývalá Váhalova prodejna

Masarykovo nám. 90, Hranice, tel. 739 228 918.
Otevřeno: pá a ne 14:00–18:00.

Výstava retro kočárků a panenek. Soukromá sbírka Radky Pausové z Hranic obsahuje mnoho raritních a zajímavých kousků. Například kočárek z počátku 30. let minulého století nebo výbavičku pro panenky i s oblečky.

Galerie Severní křídlo zámku

Pernštejnské nám. 1, Hranice, tel. 581 828 114, www.muzeum-hranice.cz.
Otevřeno: po a st 8:00–17:00, út a čt 8:00–15:00, pá 8:00–14:00, so–ne zavřeno.

Do 14. 10. – Karel Machyl: Krajinou domova. Hranický rodák Karel Machyl celý svůj profesní život pracuje jako učitel, ale jeho velkým koníčkem je cestování a fotografování. Výstava jeho fotografií zachycuje krásy malebných Hranic a blízkého okolí. Na jeho snímcích najdete místní mlýny, rybníky, louky, drobná zvířata, ale i nevšední zákoutí přírody.

17. 10. – 10. 11. – Alice Adamčíková: Okamžiky vědomí. Inspirací k tvorbě jsou Alici Adamčíkové Koupilovy vnitřní pocity, které doprovázejí náš každodenní život. Náladu je nevyzpytatelná, nestálá, různorodá, živelná, veselá, smutná, melancholická, cholerická. Pracuje především s akrylem, ale i s olejem a pískem, na své obrazy lepí kameny, které si sama drtí.

Stará radnice

Radniční ul. 1, Hranice, tel. 775 854 497, www.muzeum-hranice.cz.
Otevřeno: út–so 9:00–12:30 a 13:00–16:00, ne 9:00–12:30 a 13:00–17:00.

Do 2. 10. – Divadlo. Na počest 80. výročí prvního představení Beskydského divadla v Hranicích probíhá výstava mapující divadlo a ochotnickou činnost v Hranicích. Těšit se můžete na divadelní kostýmy, rekvizity, kulisy, masky a další předměty vztahující se k divadelnictví. Připraven je také bohatý doprovodný program.

20. 10. – 22. 1. – Stromy jako domy. Interaktivní přírodovědná výstava osloví především dětského návštěvníka. Doplní ji také regionální předměty, fotografie a historické dokumenty mapující 170 let existence hranické Střední lesnické školy. Vernisáž se uskuteční **ve čtvrtek 20. října** v 17 hodin v muzeu na Staré radnici.

Zbrašovské aragonitové jeskyně

Teplíce nad Bečvou 75, tel. 581 601 866, 724 275 825, www.caves.cz.
Otevřeno: srpen út–pá 9:00–16:00, so–ne 9:00–17:00.

Do 31. 10. – DNA. V letošním roce zde vystavují tři zástupci nejmladší generace sklářských výtvarníků: Filip Dobias, David Gábera a Jakub Petr. Materiálem je ručně foukané a broušené sklo inspirované sci-fi literaturou a také mikro a makrosvětlem kolem nás. Instalace s názvem „DNA“ využívá UV osvětlení, které umocňuje barevně-světelné efekty skla v temných zákoutích jeskyní.

Dny evropského dědictví: snídaně, pohádky, památky

Dnům evropského dědictví v Hranicích patřila sobota 17. září. Ráno ji odstartovali žáci ZUŠ Hranice svou hrou na veřejném pianu, odpoledne pak hráli žáci z Ostrůvku snů Evy Lýskové.

I když nebylo zrovna teplo, hudební produkce si našla své příznivce.

Nechyběla oblíbená veřejná snídaně. Podával se chléb s máslem, káva a čaj. Mnozí donesli napečené dobroty a podělili se o ně s dalšími stolovníky.

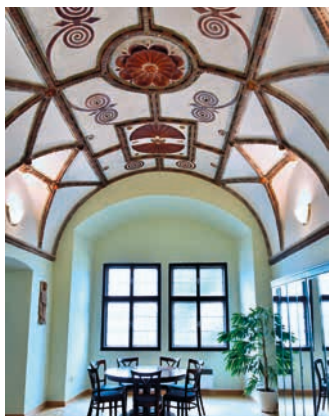
Zájemci si také přišli prohlédnout opravený evangelický kostel na Šromotově náměstí.

Na nádvoří Staré radnice se hrály pohádky, zněla hudba a děti si mohly vyrobit loutky.

Interiér Kostelíčka si prohlédli ti, kteří zašli na komentovanou prohlídku vedoucí Jiřím Nebeským. Ten také doprovodil zájemce do lázní Teplíc nad Bečvou a seznámil je s jejich úžasnou architekturou.

Úchvatné stropy v zámeckých komnatách byly součástí komentovaných prohlídek zámku, které se konaly celkem čtyři, vždy s odborným výkladem Vladimíra Juračky.

Otevřeno bylo také Muzeum na zámku, kde byl k vidění i model historického centra Hranic vytvořený Stanislavem Milošem.

Takto naprosto moderně vypadají schody do věže zámku, kam mohli vystoupat návštěvníci prohlídek zámku. Foto: 9x Jiří Necid

Hraničtí plachtaři vezou medaile z mistrovství světa

Zlatou a bronzovou medaili si vezou z mistrovství světa v bezmotorovém létání Petr Krejčířík a Radek Krejčířík z Aeroklubu Hranice.

Získal zlaté a bronzové medaile z jednoho mistrovství světa je historicky nejlepším výsledkem

v dějinách českého i československého plachtění a zasloužili se o něj hraničtí plachtaři.

Otec a syn Krejčíříkovi se během srpna zúčastnili 37. Mistrovství světa v bezmotorovém létání v maďarském Szegedu. Létalo se ve třech nejprestižnějších třídách dle výkonnosti kluzáků a o medaile usilovali závodníci ze 17 zemí.

Radek Krejčířík uspěl v nejvyšší volné třídě a vybojoval bronzovou medaili. Jeho otec Petr létal ve třídě dvousedadlových kluzáků s rozpětím křídel 20 metrů a s kolegou Ivanem Novákem získali titul mistrů světa. „Česká republika v tomto sportu medaile vyhrává, ale ne pravidelně. Titul mistra světa se pro naši zemi povedlo vybo-

jovat po asi dvaceti letech,“ uvedl Radek Krejčířík. **(bak)**

Jak soutěží plachtaři?

Obvykle trvá plachtařská souťaž dva týdny, během nichž je každý den, kdy to počasí dovolí, vyhlášen soutěžní úkol. Ten spočívá v co nejrychlejší obletu zadané trati. Soutěžící nevlétají na trať současně, ale každý si po zahájení tzv. startovního okna sám podle aktuálních podmínek volí, kdy vyrazí na trať; je započítáván skutečný čas letu. Vítězem se stává pilot, který obletí trať nejrychleji nebo v případě, kdy nikdo do určeného cíle nedoletí, se jím stane pilot, který doletěl nejdále.

(Zdroj: wikipedia)

Petr Krejčířík s Ivanem Novákem na nejvyšším stupínku.

Radek Krejčířík na 3. místě stupňů vítězů.

Zveme na Horský běh v Hranicích

V sobotu 22. října proběhne 5. ročník stále populárnějšího běžeckého závodu „Horský běh.“

Je určen nejen pro pokročilé a již zkušené běžce, ale také pro běžce začátečníky. Závod je i letos zařazen do série závodů Velké ceny vytrvalců Olomouckého kraje.

Trať tvoří okruh dlouhý 6,3 km s občerstvovací stanicí na 6. kilometru. Trasa vede z větší části po lesních pěšinách nad Hranicemi a zavede vás pod

Bílý Kámen, k Javorové studánce nebo na hřeben s pěkným výhledem na město Hranice. Trať nabízí náročné výběhy, úzké pěšiny i rychlé seběhy, perfektní značení, to znamená všechno, co má opravdový trailový závod mít.

Muži do 70 let běží 2 okruhy, všechny kategorie žen a muži nad 70 let běží okruh pouze jeden.

Start je v 12:00 hod. Prezentace bude probíhat od 9:30 do 11:30 hod. u hranické sokolovny. Pak se přesuneme na start, kde proběhne krátký výklad tratě. V cíli bude pro všechny účastníky nachystáno občerstvení.

Přihlášky můžete podávat online do 20. října na <https://www.hranicebehaji.cz/prihlaska/> za výhodnou cenu 220 Kč, na místě v den závodu za 270 Kč.

Přijďte si otestovat své schopnosti nebo posunout své hranice. Veškeré informace k závodu naleznete na www.hranicebehaji.cz.

**Za tým pořadatelů
Zuzana Kročová,
ředitelka závodu**

Výběhy do kopce si každý pořádně „užije“.
Foto: Hranice běhají

Skatejam Hranice se vydařil

Skateboardisté z různých koutů země se sjeli v sobotu 3. září do Hranic na další ročník úspěšné akce Skatejam 2022.

Nejúspěšnější ze sedmnácti soutěžících byl letos domácí

borec Ivo Lejsek před Robertem Juřenčákem ze Slavičína a Danielem Kanisem z Přerova. Také trik, který porota ohodnotila nejvýše, předvedl hranický Ivo Lejsek (nollie flip bs noseslide).

Soutěžilo také skejtácké mládí, kde porota seřadila všechny tři zúčastněné na stupně vítězů.

Nejvýše ohodnotila Matyáše Talaše před Josefem Minářem a Adamem Bagdady. **(bak)**

Skejtákům roste nadějně mládí.

Foto: Petr Bakovský

TIRÁŽ: Hranický zpravodaj č. 10/2022 • Periodický tisk územního samosprávného celku. • Vychází 12× ročně v Hranicích • **Vychází 1. října 2022** • Ročník VIII. • **Vydávající** Městská kulturní zařízení Hranice, příspěvková organizace se sídlem Masarykovo náměstí 71, 753 01 Hranice, IČO: 71294686 • **Grafická úprava a tisk:** © KLEINWÄCHTER holding s.r.o., Čajkovského 1511, 738 01 Frýdek-Místek • **Náklad:** 8 400 ks • **Distribuce:** Česká pošta, **zdarma do všech domácností v Hranicích a místních částí** • **Redakce:** tel. 581 607 479, e-mail: infocentrum.zamek@mkz-hranice.cz • **Editoři:** Ing. Nada Jandová, Ing. Petr Bakovský • **Korektury:** Mgr. Renata Doleželová • **Hranický zpravodaj na internetu:** www.mesto-hranice.cz/hranicky-zpravodaj • Zaregistrováno Ministerstvem kultury ČR pod zn. MK ČR E 22143 • Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit • Účastí na programech pořádaných Městskými kulturními zařízeními Hranice, p. o., IČO 71294686, dává jejich účastník souhlas s užitím pořízených fotografií a videodokumentace pro propagační materiály organizace (webové stránky, Hranický zpravodaj, tiskoviny, Facebook). Souhlas se dává do odvolání.